

ἜΤΟΣ Γ΄.

ἘΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ

ἈΡΙΘ. 123

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΓΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΡΤΑ 10

Τιμὴ ἐτησίας συνδρομῆς προπληρωτέας διὰ μὲν τὸ Ἐσωτερικὸν δραχμαὶ νέαι 12, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν 20.
Τὸ Γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ τῆς οδοῦ Σταδίου ἀριθ. 14 ἀπέναντι τῆς Γενικῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 21 Ἰουνίου 1881.

Πρὸς φίλον συνάδελφον γράψκντα περὶ τοῦ ζητήματος, ἐὰν ὁ στρατὸς πρὸ ἡμῶν θέλει εἶσθαι δημοκρατικὸς ἢ ἀριστοκρατικὸς, ὑπομνησκόμεν, ὅτι ὁ στρατὸς εἶναι εἰς τὴν φύσιν του θεσμὸς ὀλιγαρχικὸς, προνομικὸς, ἀριστοκρατικὸς. Ἐκ τοῦ θερμοῦ τούτου ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων προήχθησαν σχεδὸν πᾶσαι αἱ μοναρχίαι καὶ αἱ ἀριστοκρατίαι. Διὰ τοῦτο ὅλαι αἱ δημοκρατικαὶ πολιτεῖαι προσεπάθησαν ὅσον οἶόν τε νὰ περιορίσωσι τοὺς μόνιμους στρατούς.

Μὴ στοχασθῆ ὁ φίλος συνάδελφος, ὅτι ἐκφράζομεν ἐν τούτῳ προσωπικὰς πεποιθήσεις ἢ κλίσεις. Ὅμιλοῦμεν ὑπὸ ἔποψιν καθαρῶς ἐπιστημονικῆν.

Ὁ στρατὸς ὁ δημοκρατικώτατος ἐν τῇ συνθέσει του, ἐν ταῖς περὶ αὐτοῦ οἰσῶν ὁ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τείνει ἀναποδράστως, ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ ὀργανισμοῦ του, ἐξ αὐτῆς οὕτως εἰπεῖν τῆς φυσιολογίας του, πρὸς τὴν μοναρχίαν, πρὸς τὴν ἀριστοκρατίαν. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην καλῶς γινώσκουσα ἡ μεγάλη Δημοκρατικὴ περιορίζει ὅσον ἔνεστι καὶ εἰς τοὺς ἐλαχίστους ὅρους τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις, συγκαλοῦσα ταύτας μόνον ἀπέναντι ἐπιχειμένου κινδύνου, παρελθόντος δ' αὐτοῦ δικλύει αὐτάς, ἀποδίδουσα τιμὰς ἐλαχίστας μέχρις ἀδικίας πρὸς τοὺς ἀγωνιστάς. Μόνιμος στρατὸς ἐκτεταχμένος, περιλαμβανὸν ἐν αὐτῷ ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, καὶ θεσμοὶ δημοκρατικοί, εἶναι τι ἀσυμβίβηστον.

Ὁ στρατὸς, ὅπως ἐστρατολογεῖτο ἄλλοτε, ἐγένετο ἀφορμὴ ἀδικημάτων, δὲν περιελάμβανεν ὅμως ἐντὸς τοῦ σιδηροῦ αὐτοῦ πλέγματος ὀλόκληρον τὴν κοινωνίαν. Σήμερον ὅμως μετὰ τὸ νέον σύστημα, ὀλόκληρος ἡ κοινωνία τείνει νὰ ὀργανισθῆ στρατιωτικῶς, δηλαδὴ ὀλιγαρχικῶς, ἀριστοκρατικῶς, φεουδαρχικῶς. Καὶ ἐὰν ὁ θεσμὸς οὗτος εἶναι προωρι-

σμένος νὰ ριζοβολήσῃ πρὸ ἡμῶν, ἀνακτιροῦται καὶ ἀναποδράστως θὰ μεταβάλλῃ οὗτος τὴν δημοκρατικὴν ἡμῶν κοινωνίαν ἐπὶ τὸ ἀριστοκρατικώτατον. Νόμοι, ὅποιοι ἄλλως τε ὑπάρχουσιν εἰς ὅλας τὰ μέρη τοῦ κόσμου, θέλουσιν ἀσφαλίσει τὰς θέσεις τῶν ἐπικούρων ἀξιοματικῶν μετὰ βραχέων ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς λογίους καὶ καλῶς ἀνακτιροῦμενους νέους τῶν καλῶν οἰκογενειῶν, ὡς ὀνομάζονται πρὸ ἡμῶν αἱ διὰ τῆς κοινωνικῆς τῶν θέσεως ἐξέχουσαι οἰκογένειαι. Ὁ δὲ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ λαοῦ προκύπτων ἀξιοματικὸς, μεταβάλλεται καὶ οὗτος εἰς ἀριστοκρατικὴν δυνάμει τῶν ἐπαγγέλων δικτύων του. Καὶ ὁ λαὸς εἰς τὸ σύστημα τοῦτο; Ὁ λαὸς μένει πλέον λαὸς παρὰ ποτέ, ὑποβάλλεται ὅμως εἰς αὐστηρὰν κοινωνικὴν πειθαρχίαν ὑπὸ τὸν τύπον τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας.

Ἴδου τὰ ἀναπόδραστα κοινωνικὰ ἀποτελέσματα τῆς καθολικῆς στρατολογίας, ὅποια ἀπανταχοῦ ἀνεπτύχθησαν. Οἱ φαντασθέντες τὸ ἐναντίον διότι εἶδον ἐπὶ τινὰς ἡμέρας φέροντας τὴν *livraison* τοῦ στρατιώτου νέους γνωστῶν οἰκογενειῶν, ἐπλανήθησαν οἰκτρῶς. Ταχέως δὲ θέλουσιν εἶδει καὶ οἱ μᾶλλον δὺσπιστοι, ὅτι τόσον ἡ καθολικὴ στρατολογία, ὅσον καὶ ἡ καθολικὴ ψηφοφορία καὶ τὸ κοινοβουλευτικὸν σύστημα, ὀδηγοῦσιν ἐνίοτε δι' ἄλλων ὁδῶν ἀσφαλέστερον εἰς τὴν ὀλιγαρχίαν καὶ εἰς τὸ προνόμιον, ἢ οἱ μᾶλλον κατὰ τὸ φαινόμενον μοναρχικοὶ καὶ δημοκρατικοὶ θεσμοί.

Καὶ οἱ καπετανεῖοι τοῦ ἀγῶνος πᾶν ἄλλο ἦσαν ἢ δημοκρατικοί. Ἦσαν τὸναντίον ὀλιγαρχικώτατοι. Ὁ περιώνυμος Buchon ἐπισκεφθεὶς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1840, πρωμοίκασε τὸν ἀείμνηστον Ὀθωνὰ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὀπλαρχηγῶν ἐν τῇ τότε Αὐλῇ ὡς μεσαιωνικὸν ἡγεμόνα ἐν τῷ μέσῳ φεουδαρχῶν. Καὶ σήμερον δὲ καὶ ἐπὶ μακρὸν ἔτι οἱ ἐπίγονοι ἐκεῖνων, ἔχουσι καὶ θὰ ἔχωσι θέσιν προνομικῆν ἀνακτιροῦσαν καὶ παρὰ τῇ αὐλῇ, καὶ παρὰ τῷ στρατῷ, καὶ παρὰ τῇ κοινωνίᾳ.